

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN
PAPENDRECHT d.d. 10 november 2022 (reguliere aanvang 20.00 uur)**

**Een integrale geluidsopname van deze vergaderingen is te beluisteren op
www.papendrecht.nl**

Aanwezig: mevrouw A.M.M. Jetten (voorzitter);

De dames: A. Bokma (VVD), T.C. van Es (D66), H.C.T.J. Hoekstra (OP), K.E. Middelkoop- van den Adel (CDA), A.A.S. Stigter (CU), A. Verschoor-De Winter (CDA), A.J.P. Verweij-Heijstek (PAB), H.M. van Wijngaarden (PAB) en D. Yildiz-Karso (PvdA) en de heren: H.G. Bezemer (CU), W.A. den Boef (CU), de heer L. Bruijniks (PAB), A. Boersma (SGP), L.T. van den Dool (CDA), P.J. van der Giessen (VVD), P.C. Grimmus (GL), W. Goudriaan (SGP), M.G.C.H. Hardam (OP), N. van Heteren (D66), P.C. Spitsbaard (OP), H. D. Stouthart (VVD), A. Tieleman (PAB) en M.H.A. Verweij (PAB).

Mevrouw S.H. de Keizer en de heren J.W. van der Borg, J.L. van Erk, A.M.J.M. Janssen en A.J. Kosten; wethouders.

Mevrouw M. Muijzer, raadsgriffier.

Afwezig: de heer R. Lammers (OP).

Verslaglegging: Jeanine van Prehn

01. Opening.

De VOORZITTER opent de vergadering, heet eenieder van harte welkom en merkt op dat er een afmelding is van de heer Lammers.

02. Vaststelling van de agenda.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

03. Vragenkwartier.

Er zijn geen vragen.

04. Programmabegroting 2023.

De OP-fractie heeft een amendement en een motie ingediend. De heer SPITSBAARD merkt met het oog op de begroting en het leed dat men in de samenleving en het bedrijfsleven ziet op, dat inwoners zich niet gehoord voelen. Als voorbeelden hiervan noemt hij de petitie van de **fietsenstalling**, de verhuizing van de **bibliotheek**, de bezwaren van de bewoners van de **Veerpromenade**, **Merwehoofd en Havenstraat** en mensen die last hebben van **straling van zendmasten**. Daarnaast vraagt zijn fractie al jaren aandacht voor PFAS en

Chemours. **Ouderen** schreeuwen om meer hulp en zorg in huis, meer verzorgingshuizen in Papendrecht, hulp voor mantelzorgers, gratis OV voor ouderen. Daarnaast schreeuwen **jongeren** om aandacht, activiteiten en buurthuizen en heeft 1 op de 8 jongeren in Papendrecht hulp van Jeugdzorg voor geestelijke of sociale problemen en zitten zij in de hoogste risicogroep van vatbaar zijn voor crimineel gedrag. Door tekorten in het **doelgroepenvervoer** moeten maar liefst 16 jongeren afwachten wanneer ze worden opgehaald en hoe lang ze onderweg zullen zijn. Ondanks alle toezeggingen en beloften van de fractievoorzitters is er nog niet veel mee gedaan. Wanneer worden jongeren serieus genomen? **Woningen** zijn voor starters of mensen met een modaal inkomen onbereikbaar. Inwoners schreeuwen om hulp omdat zij hun **energierekening, zorgverzekering en boodschappen** niet meer kunnen betalen, hetgeen kan resulteren in huisuitzettingen, kinderen zonder ontbijt naar school en meer mensen die een beroep moeten doen op de Voedselbank. Daarnaast noemt hij de stijging van **huiselijk geweld, sociale problemen en onrust** in de gemeente en de relatie tussen armoede, huiselijk geweld en criminaliteit. Verder noemt hij de stijgende kosten voor het **bedrijfsleven en de maatschappelijke instellingen**. De OP-fractie roept de gemeenteraad van Papendrecht en het college op om samen te werken en op te treden in het belang van de inwoners, het bedrijfsleven en de maatschappelijke instellingen en organisaties. Om deze reden vraagt zijn fractie positief te stemmen op het **amendement en de motie** omtrent alle mogelijke hulp en hiervoor geld vrij te maken.

Het amendement luidt als volgt:

Bestemmingsreserve coronacrisis met een bedrag van €1.093.000 te wijzigen in bestemmingsreserve energiecrisis.

In de daaropvolgende motie verzoekt men het college:

Uiterlijk januari 2023 beleid te maken voor de bestemmingsreserve energiecrisis voor huishoudens, bedrijven en maatschappelijke organisaties die in de problemen zitten of komen door deze energiecrisis.

De heer GRIMMIUS heeft in de commissievergadering gevraagd waar men m.b.t. de ontwerpbegroting precies mee bezig is en of dit -hetgeen de wethouder bevestigde- alleen een **wettelijke verplichting** betreft. Omdat een begroting **impact** heeft op de inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties moet deze duidelijkheid verschaffen. Over de i.v.m. het collegeprogramma reeds genoemde **begrotingswijziging** (die normaliter worden toegepast i.v.m. onvoorziene omstandigheden) moet men -omdat men zekerheid moet kunnen bieden- terughoudend zijn. Deze mogelijk wordt niet geboden om een begroting vast te stellen en deze 2 maanden later te wijzigen en **maatregelen die al bekend zijn** moeten -zoals nu niet het geval is en i.v.m. de negatieve impact op de

begroting- nu al in de begroting staan. Zijn fractie kan niet geloven dat er van het collegeprogramma nog geen enkele afspraak of maatregel bekend is. Men vindt dat deze ontwerpbegroting -omdat er al een begrotingswijziging is aangekondigd- geen **duidelijkheid** biedt. Wethouder DE KEIZER merkt op dat een begrotingswijziging ontstaat wanneer de raad bij besluit een wijziging in de lopende begroting aanbrengt. Dit is niet alleen afhankelijk van onvoorziene omstandigheden, maar ook van gewijzigd of nieuw beleid en inzet van middelen die daarvoor nodig zijn.

Ook mevrouw VAN ES vindt dit **geen echte begroting** en beperkt zich tot 3 punten die wel duidelijk zijn. Zij noemt het **zorgenkind Jeugdzorg**, waarop haar fractie wil dat het college regie gaat pakken. Het college heeft aangegeven geen doel te hebben m.b.t. de **grip op de financiën** van de DG&J. Haar fractie verzoekt het college daarom een **doel voor deze periode te formuleren** en dit vooraf met de raad te bespreken. Wethouder VAN DER BORG vindt het belangrijk de regie te pakken en is het gesprek hierover met de raad -dat begin 2023 zal plaatsvinden- aan het voorbereiden. M.b.t. de **voorgenomen bezuinigingen op cultuur** merkt mevrouw VAN ES op dat deze geen rationele grondslag meer heeft in de meerjarenbegroting. Om deze reden gaat haar fractie er vanuit dat dit wordt teruggedraaid. Mocht het college -om ideologische redenen- toch op cultuur willen bezuinigen verzoekt de D66-fractie hen hier eerlijk over te zijn. Inzake het **omgaan met inwoners** schrijft het college in de begroting meer naast inwoners te willen staan en te gaan zorgen voor meer openheid in het samenspel tussen samenleving, raad, college en ambtelijke organisatie. Haar fractie ziet -ook i.v.m. de geheime overleggen- echter het tegendeel gebeuren en vindt dat men dit statement alleen kan maken wanneer men dit ook in de praktijk brengt. Omdat dit college net is begonnen geeft haar fractie hen het **voordeel van de twijfel**, maar moet er in 2023 een positieve omslag komen binnen en buiten het gemeentehuis. Tenslotte is men positief over de gesprekken (in de auditcommissie) over het **verbeteren van de begroting** als sturingsinstrument, zodat men de jaarplannen kan zien, wat deze gaan kosten, wat het doel en de maatregelen zijn, waarna men in de jaarstukken kan meten of het doel is bereikt. De (snelle) antwoorden op de vragen over de **energiecrisis** geven haar fractie geen aanleiding deze bij de begroting te bespreken. De reactie op de **motie en het amendement** zal haar fractie in de tweede termijn geven.

De heer VAN DEN DOOL houdt zijn bijdrage, omdat men dit bij de eerste begrotingswijziging en het college uitvoeringsprogramma uitvoeriger zal doen, kort. Hij bedankt alle medewerkers voor hun **inzet** en stelt met het oog op de uitwerking en de eerste begrotingswijziging de volgende vragen. Op zijn vraag of het college in het kader van de tweede tranche maatregelen t.b.v. de **stijgende kosten voor inwoners en verenigingen** wil nadenken over een **fonds** (de dekking

hiervan kan worden gevonden in de algemene middelen of het overschot van de coronagelden) waar verenigingen een aanvraag kunnen doen ter compensatie van de vaak hogere kosten en of dit snel en vooruitlopend op de eerste begrotingswijziging kan worden gedaan antwoordt wethouder VAN ERK dat de inwoners en bedrijven van Papendrecht een dezer dagen een aantal brieven zullen ontvangen over de uitwerking van de te nemen maatregelen. De dekking hiervoor zal worden gevonden in de € 600.000,- die hiervoor zijn vrijgemaakt. Wanneer deze gelden snel uitgeput raken komt men hiervoor uiteraard bij de raad terug. M.b.t. het voorgestelde fonds voor verenigingen merkt hij op dat het Rijk in toenemende mate maatregelen voorbereidt, uitwerkt en aanbiedt aan verenigingen om grotendeels in de energiekosten tegemoet te komen.

Wethouder VAN ERK zegt toe dat men daar waar het noodzakelijk (en rekening houdend met de maatregelen vanuit het Rijk) uiteraard bereid is maatwerk te bieden. Tenslotte merkt hij op dat er sprake is van goede communicatie met de verenigingen en culturele organisaties.

Het beeld van de **forse overschotten** in de begroting vindt de CDA-fractie vertekend. Men zal in de komende jaren in Papendrecht flink moeten verbouwen, waarvoor een groot bedrag moet worden gedoteerd aan de bestemmingsreserve toekomstige investeringen. Niet verrekenen bij de jaarrekening, maar in de begroting opnemen. Men denkt hierbij aan een bedrag dat in lijn is met de toekomstige jaarlijkse lasten voor de **investeringen van de vo-scholen** (€ 2.600.000,- /€ 3.000.000,- per jaar) en de daaruit voortvloeiende **verbouwingen van de sport -en cultuur accommodaties en woningbouwmogelijkheden**. Om deze totale verbouwing te laten slagen doet men de suggestie dat het college in het uitvoeringsprogramma naast het al bestaande spoorboekje voor de vo-scholen een **spoorboekje voor de sportaccommodaties en woningbouw** maakt. Wethouder DE KEIZER zegt toe deze suggestie in overweging te zullen nemen en hier op een later moment op terug te komen.

Daarnaast noemt de heer VAN DEN DOOL als toekomstige investering de kosten voor het goed en gezond houden van de **basisscholen**. Hij merkt op dat een strategie voor de aanleg van een **toekomstig warmtenet** in Papendrecht nodig is en vraagt hij het college in de jaarlijkse dotatie rekening te houden met deze aanleg en of het college in het uitvoeringsprogramma ingaat op de warmtevisie en het realiseren van een warmtenet. Op zijn vraag **welke wijken** er eerst in aanmerking komen, **welke transportlijnen** er nodig zijn en waar men **werk met werk kan maken** antwoordt wethouder JANSEN dat de raad op 23 november zal worden meegenomen in de ontwikkelingen rondom de realisatie van het warmtenet in Papendrecht. Voor de bekostiging van alle verschillende warmtenetten kan altijd een beroep worden gedaan op de bestemmingsreserve toekomstige investeringen. Inmiddels is echter ook duidelijk dat de gemeente ca. € 600.000,- structureel extra Rijksgelden krijgt.

Ook de heer BEZEMER dankt het college en de ambtenaren voor de begroting. Zijn fractie kan instemmen met het voorstel en noemt de **gezonde financiële** positie waarin deze begroting past. Wel weet men dat, door een verlaagde Rijksbijdrage op termijn en de grote uitdagingen en investeringen waar Papendrecht voor staat, het **perspectief op de langere termijn minder florissant** is. Ook zijn fractie betreurt het feit dat de **plannen van het college** niet zijn meegenomen in de begroting. Hij merkt op dat de begroting gewijzigd gaat worden, waarover hij de werkelijke bespreking op een ander tijdstip wil voeren. Graag zou zijn fractie zien dat de **belangrijke toekomstige investeringen en uitdagingen** (vo-scholen, integraal huisvestingsplan basisonderwijs, verduurzaming gemeentelijk vastgoed, energietransitie warmtenet) die een aantal forse kapitaalslasten mee zullen brengen ook in de **begrotingsplannen** (indicatieve bedragen) zelf of in de vorm van **bestemmingsreserves opgenomen** worden. Wethouder DE KEIZER merkt op dat in de begroting jaarlijks een stijgend structureel budget kapitaallasten toekomstige investeringen is opgenomen. Daarnaast is via een motie uitvoering gegeven om jaarlijks de onverdeelde resultaten te storten in de bestemmingsreserve kapitaalslasten toekomstige investeringen. Deze reserve is niet uitsluitend gevormd voor de realisatie van de vo-scholen, maar ook voor andere toekomstige uitgaven zoals duurzaamheidsmaatregelen, de aanleg van het warmtenet en verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. De CU-fractie hecht eraan dat de **burgers hiervan op de hoogte zijn** en de juiste conclusies kunnen trekken. Daarnaast verzoekt men het college de komende maanden de vinger goed aan de pols te houden bij inwoners, bedrijven, verenigingen en instellingen waar het gaat om de **economische -en energiecrisis** en dit in de plannen met te nemen. In dit kader staat zijn fractie sympathiek ten opzichte van de **motie** van de OP-fractie, men wenst men eerst de mening van de wethouder te vernemen. Wethouder VAN ERK geeft aan dat men dit doet door het intensieve contact met de maatschappelijke organisaties en dat men op deze wijze monitort hoe de verschillende organisaties de energiecrisis het hoofd bieden. M.b.t. het **amendement** vraagt de CU-fractie zich af of al voldoende duidelijk is dat er geen noodzaak meer is om de **coronareserve** aan te houden en hoort men graag de mening van het college. Wethouder DE KEIZER geeft aan dat er nog claims op de bestemmingsreserve coronacrisis liggen en men nog nader moet bepalen welke lange termijneffecten corona met zich meebrengt.

De heer STOUTHART ziet in de begroting, mede door **incidentele meevallers**, een overschot en vindt het belangrijk dat de gemeente **zuinig** omgaat met de middelen en is hier kritisch op. Men is verheugd te zien dat de begroting ruimte laat voor **eventuele onvoorziene zaken**, die in deze onzekere tijden niet zijn uit te sluiten. Daarnaast is het **collegeactieprogramma** nog niet klaar, hetgeen impact zal hebben op de financiën. Zijn fractie wacht het programma en de financiële

gevolgen daarvan af en zal daarna beoordelen of **aanpassingen** nodig/gewenst zijn en of de financiële situatie dit toelaat.

De heer BOERSMA noemt nogmaals de 3 zaken die deze begroting opvallend maken: het **collegeactieprogramma** is er nog niet in verwerkt (waarvan de financiële impact waarschijnlijk een half miljoen zal zijn), de **grote onzekerheden** die vragen om prudent beleid en de **ruimhartige aanpak** van acute nood. In antwoord op zijn vraag wanneer de **tweede tranche** t.b.v. de energiecrisis wordt verwacht antwoordt wethouder VAN ERK dat deze reeds is gestart en men al in overleg is met de maatschappelijke organisaties, waarbij men hen heeft geattendeerd op de mogelijkheden voor hulp. Op de vraag van de SGP-fractie of het college bij de uitwerking van het collegeactieprogramma bereid is aan te geven welke **prioritering** er aangebracht zal worden in beleidsopgaven gegeven de **personele krapte in de ambtelijke organisatie** antwoordt burgemeester JETTEN dat het momenteel net aan is en dat de organisatie niet met heel veel extra taken belast moet worden. Zij deelt deze zorg en zal hier indien dit tot extra investering leidt zeker bij de raad op terugkomen.

M.b.t. de **mantelzorg** is de SGP-fractie blij dat de gemeente via de verwenweek waardering voor mantelzorgers laat blijken. Op zijn vraag waaraan hij denkt bij de vormgeving van het **ondersteuningsaanbod mantelzorgers** en hoe men mantelzorgers bereikt die de weg naar de gemeentelijke ondersteuning niet weten te vinden antwoordt wethouder VAN ERK dat dit thema terugkomt bij de actieagenda Ouderen en Wonen en de routekaart Jeugd. Tevens is het een gespreksonderwerp bij de nieuwe subsidieafspraken met Sterk Papendrecht. Op de vraag van de heer BOERSMA wanneer men de **nieuwe routekaart jeugd** om te komen tot beheersmaatregelen kan verwachten en wat hierbij de prioriteiten zullen zijn zegt wethouder VAN DER BORG toe dat dit begin 2023 aan de orde zal komen. In dit kader noemt hij de hervormingsagenda Jeugd en de afspraak tussen de VNG en het Rijk inzake het verbeteren van de balans tussen financiën en de inhoudelijke keuzes.

In antwoord op de vraag of het college bereid is de raad op korte termijn bij te praten over de om de **wettelijke verplichting voor asielopvang**, de keuzes die men hierbij kan maken en wat de rol van de gemeenteraad is antwoordt wethouder JANSSEN dat de wet nog onderwerp van gesprek is en de VNG zich buigt over de implicaties. Zodra de gemeentelijke en regionale implicaties bekend zijn zal men dit met de raad bespreken.

De heer VERWEIJ verzoekt in de bijlage/het persbericht duidelijker aan te geven dat het positieve resultaat van de begroting is gebaseerd op **incidentele inkomsten** en dat deze bedragen in de toekomst sterk zullen afnemen. Verder merkt hij op dat de **ombuigingen** noodzakelijk blijven en dat **communicatie** hierover naar de inwoners heel belangrijk is. Ook noemt de PAB-fractie de **grote**

toekomstige investeringen en de financiële consequenties. Men zal begin 2023 bij de **gewijzigde begroting** komen met goed onderbouwde voorstellen voor aanvullingen en aanpassingen. Tenslotte noemt hij de **financiële impact** van verkeerd ingeschatte inflatie, kosten voor arbeid, materialen, energie en loonsverhogingen. Zijn fractie gaat voor **realistische begrotingen met betaalbare plannen**, die niet leiden tot meer lastenverzwaring voor de inwoners. M.b.t. de hulp aan inwoners en bedrijven inzake de **energiecrisis** merkt de heer VERWEIJ op dat er van alle kanten wordt geprobeerd om de mensen die het echt nodig hebben te helpen. Hij is echter benieuwd of het college ruimte ziet om nog **iets extra's** te doen. Wethouder VAN ERK merkt op dat wat extra's doen bovenop de € 600.000,- niet gemakkelijk is. Omdat vanaf het nieuwe jaar de Rijksmaatregelen gaan gelden heeft de gemeente aangegeven de maatregelen tot 1 januari 2023 door te voeren. Vanaf dat moment is het relevant om te bezien wat de gemeente extra kan en moet doen. Tenslotte vindt ook de PAB-fractie het de hoogste tijd om een goed beeld te krijgen van de voortgang en de aanpak van de **problemen in de jeugdzorg**, zodat de financiële problemen zullen verminderen. De PAB-fractie zal het raadsvoorstel **steunen**.

Mevrouw KARSO noemt de **informatiewaarde** van de begroting en de **context** (alle ontwikkelingen van de afgelopen jaren en de financiële gevolgen) waarin men deze bespreekt. Haar fractie is van mening dat het college de komende jaren aan het werk moet gaan voor de gemeente Papendrecht en is benieuwd wat het **collegeprogramma** zal laten zien. M.b.t. de **kwetsbare groepen** vindt men het belangrijk dat iedereen op de hoogte is van de financiële hulp die voorhanden is en dat er goed wordt gekeken naar de **voorzieningen** (bv. een hogere bijdrage aan de Voedselbank). M.b.t. het actief communiceren noemt wethouder VAN ERK de brief die de inwoners vrijdag 11 november zullen ontvangen. Mocht het na de eerste maatregelen nodig zijn om deze uit te breiden is dit eventueel mogelijk. Verder vraagt de PvdA-fractie nogmaals aandacht voor **het verbeteren van de mobiliteit en de zorgen over het vertrouwen in de politiek**, het belang dat mensen zich serieus genomen voelen en de **kwaliteit van de dienstverlening**. **Inzake de informatiewaarde van de begroting** vindt de PvdA-fractie het tenslotte belangrijk duidelijk aan te geven wat men wil bereiken voor de inwoners.

Eerste termijn college (vervolg)

Wethouder DE KEIZER dankt de raad voor het meebewegen, voor het uitgesproken vertrouwen, voor de complimenten voor de organisatie en de kritische bijdrage. Ondanks grote financiële onzekerheden ziet men (in de begroting) dat de **financiële situatie** van de gemeente Papendrecht er goed uitziet. De voorliggende begroting is een uitwerking van de Perspectiefnota 2022, aangevuld met de laatste maatschappelijke ontwikkelingen. Dit geeft een goede

basis en zorgt ervoor dat men vanaf 1 januari 2023 de lopende activiteiten kan voortzetten. Om de vergaande ambities waar te maken worden de speerpunten uit het bestuursakkoord uitgewerkt naar een **collegeprogramma**, met daarin een financiële vertaling. Begin 2023 wordt het collegeprogramma aan de raad voorgelegd. Het moge duidelijk zijn dat de mening van de volksvertegenwoordiging voor het college van grote waarde is. Allerlei **maatschappelijke ontwikkelingen** zijn direct van invloed op de gemeentefinanciën, de krapte op de arbeidsmarkt, de problemen op de woningmarkt en de koopkracht die onder druk staat. Vooruit kijken wordt dit niet alleen bemoeilijkt door de oorlog in de Oekraïne, maar ook door grote vraagstukken rondom energie, stikstof en vluchtelingenopvang. Ook is het nog niet duidelijk hoe de steunmaatregelen vanuit het Rijk gaan uitpakken. Men kiest er daar waar de nood het hoogst is nu voor om **maatwerk** te leveren en laat zien dat men zorgvuldig omgaat met het geld van de inwoners. In het eerste kwartaal van 2023 ontvangt de raad een uitgewerkt collegeprogramma, waarin men de signalen die men vanuit de raad hoort zal meenemen ter overweging. Door de **ombuigingen** en het extra geld dat men van het Rijk ontvangt staat men er, in deze onzekere tijd, goed voor. Men weet dat er **grote uitgaven** aankomen en geeft daarom het overschot op dit moment nog niet uit.

Verder merkt zij op dat het college het **amendement** van de OP-fractie **ontraadt**. Dit omdat de lange termijneffecten nog niet allemaal bekend zijn en men het nog te vroeg vindt de bestemmingsreserve coronacrisis op te heffen. Tevens is het amendement tegen de eigen begrotingsregels in.

M.b.t. de **motie** van de OP-fractie merkt wethouder VAN ERK op dat het college - omdat men vindt dat het gemeentebestuur in brede zin een verantwoordelijkheid heeft om inwoners, bedrijven en instellingen in lastige tijden daar waar het kan te ondersteunen- sympathiek staat t.o.v. de inhoud hiervan. Beleid ontwikkelen betreft in essentie het formuleren van doelstellingen en het nemen van maatregelen in een bepaalde tijdsvolgorde. De doelstelling inwoners, bedrijven en instellingen in deze lastige financiële tijden te ondersteunen is de bestuurlijke verantwoordelijkheid waaraan men met elkaar invulling moet geven. De maatregelen die men nu al neemt, waarvoor financiële middelen nodig zijn, zijn met de raad gedeeld. Eerder heeft men het voorstel gedaan hier een reserve voor te gebruiken. Na een paar maanden zal blijken of deze maatregelen -in aanvulling op de Rijksmaatregelen- afdoende zijn. Om deze reden is men van mening dat men op dit moment al invulling geeft aan de strekking van de motie.

Tweede termijn

Mevrouw KARSO hoort dat er m.b.t. de **kwetsbare groepen** daar waar de nood hoog is wordt gekeken naar maatwerk. Op haar vraag wat dit inhoudt antwoordt wethouder VAN ERK dat er op het moment dat bij 1 of meerder organisaties om hulp wordt gevraagd (waarop in de brief die inwoners ontvangen wordt geattendeerd) maatwerk kan worden geboden. Daarnaast merkt mevrouw KARSO op dat de **€ 600.000,-** die hiervoor wordt ingezet niet met instemming van de raad is ingezet. Wethouder VAN ERK geeft aan dat men hierover in de beantwoording van de art. 40 vragen van de D66-fractie heeft aangegeven dat men in deze crisissituatie snel moet doorpakken, dat het budgetrecht bij de raad ligt en dat in de tweede concernrapportage wordt voorgesteld de € 600.000,- aan de algemene reserve te onttrekken en de raad formeel te laten besluiten deze middelen beschikbaar te stellen in relatie tot de aanpak van de energiecrisis. Op de vraag of men op voorhand bereid is **meer dan noodzakelijk** te doen antwoordt wethouder VAN ERK dat er een komma achterstaat en geen punt. Men gaat eerst aan de slag met de € 600.000,- en zal op termijn bezien of er nog meer geld nodig is. Verder heeft mevrouw KARSO in de beantwoording niet veel gehoord over de inzet bij organisaties zoals de **Voedselbank**. Wethouder VAN ERK is op de hoogte van de huidige situatie en staat in nauw contact met de Voedselbank, waar ook maatwerk geboden kan worden.

De heer VERWEIJ is blij met het antwoord om tot goede plannen te komen over de (afbakening van) **Jeugdzorg**. Het antwoord van het college op de vraag of men bereid is **meer te doen** dan de huidige maatregelen brengt hem bij het amendement. Zijn fractie ziet dat er -ook vanuit het Rijk- al heel veel wordt gedaan en omdat men realistisch moet zijn denkt hij dat het beter is om dit **amendement** uit te stellen en te bezien of deze na de behandeling van de gewijzigde begroting nog nodig is. Verder ziet zijn fractie uit naar het verwerken van het **collegeprogramma**, waarmee de vele problemen die de OP-fractie aanhaalt aangepakt gaan worden. Op zijn vraag aan het college zich in te spannen om bij de **gewijzigde begroting** (een instrument om de doelstellingen, maatregelen en successen te overzien) te zorgen dat de wijzigingen direct zichtbaar worden en naast de doelstellingen en maatregelen ook de mogelijkheid tot **meting** in de begroting mee te nemen stelt wethouder DE KEIZER stelt voor dat alle waardevolle tips worden doorgegeven via de auditcommissie.

In antwoord op de vraag van de heer BOERSMA wanneer het **college actieprogramma** precies wordt aangeboden geeft wethouder DE KEIZER aan dat dit niet 1 april maar zo spoedig mogelijk wordt. De vraag of het **restant van de € 600.000,-** dat niet gebruikt is voor het bestrijden van de energiecrisis mee gaat naar 2023 bevestigt wethouder VAN ERK.

In antwoord op zijn vraag of de **tweede tranche** een minder duidelijke lijst met maatregelen bevat dan de eerste tranche antwoordt wethouder VAN ERK dat hij verdere uitwerking van maatregelen niet uitsluit en men in de RIB heeft aangegeven dat deze is bedoeld om met de maatschappelijke organisaties de maatregelen te verkennen die nodig zijn en de mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid in kaart te brengen. De invulling die in de komende periode aan de tweede tranche zal worden gegeven kan mogelijk leiden tot een lijstje met meer concrete maatregelen. M.b.t. de **duurzaamheidsmaatregelen** noemt hij de link met de uitgangspunten voor het accommodatie beleid en de dwarsverbanden naar lopende processen. Op de vraag wanneer men wordt geïnformeerd over de impact van de **asielwet** en of men **asielwet 'proof'** bezig is antwoordt wethouder JANSSEN dat men niet stilzit en al nadenkt over de impact hiervan. De volgorde is eerst het vaststellen van de wet, daarna de duiding van de VNG en daarna kijken of wat men (lokaal en regionaal) doet voldoende is/of er meer nodig is. Informatie hierover volgt.

Verder zou de heer BOERMSA begrip hebben voor een vraag om extra investering voor de **krapte op de arbeidsmarkt**. Op zijn vraag of bij de uitwerking van het college actieplan, gegeven de personele krapte, kan worden aangegeven welke **prioritering** in de beleidsopgave wordt aangebracht antwoordt burgemeester JETTEN dat wanneer er iets wordt ingediend de capaciteit hierbij zal worden vermeld. Mochten er in de raad andere prioriteiten worden gesteld zal hiervoor ook een andere inzet mogelijk kunnen zijn.

M.b.t. het **amendement** deelt de SGP-fractie de analyse van de problemen, toch zal men deze -omdat het niet in lijn is met de nota reserves en voorzieningen- en de **motie** -omdat er reeds € 600.000,- beschikbaar is gesteld- **niet steunen**.

De heer BEZEMER dankt voor de beantwoording en toezegging dat het college programma in het eerste kwartaal van 2023 komt. Hij is blij met de toezegging dat men de vinger m.b.t. de **gevolgen van de energiecrisis** goed aan de pols zal houden en zo nodig bereid is de helpende hand te bieden. Zijn verwachting dat **coronasteun** mogelijk nog steeds gegeven moet worden is door de wethouder bevestigd. Om deze reden zal zijn fractie het **amendement niet steunen**. M.b.t. het **sturingselement in de begroting** merkt hij op dat dit in de auditcommissie is besproken. In dit kader roept hij, omdat bij de laatste 2 vergaderingen veel deelnemers die zich hadden opgegeven niet aanwezig waren, de fracties op bij de auditcommissie **aanwezig** te zijn. Wethouder DE KEIZER ondersteunt deze oproep.

De heer STOUTHART geeft aan dat zijn fractie m.b.t. het **amendement** het advies van het college volg, ook de onzekerheid over corona nog voelt en zal het amendement daarom **niet steunen**. M.b.t. de motie ziet de VVD-fractie dat het Rijk en de gemeente volop bezig zijn met allerlei (compensatie)regelingen. Men is

geen voorstander van het stapelen van regelingen en zal daarom **tegen de motie** stemmen.

De heer VAN DEN DOOL dankt wethouder De Keizer voor de toezegging dat men wil **sparen** en ziet de tweede begrotingswijziging met belangstelling tegemoet. Wethouder DE KEIZER merkt op dat men reeds spaart, maar dat men zorgvuldig zal kijken naar extra mogelijkheden. Verder is de CDA-fractie blij dat het college de sporen van **sport en woningbouw** in samenhang met de vo-scholen wil uitwerken. Verder ziet men uit naar de behandeling op 23 november van de ontwikkelingen rondom de realisatie van het **warmtenet** in Papendrecht. Tenslotte is de heer VAN DEN DOOL blij met antwoord van de burgemeester, op het verzoek van de SGP-fractie de ambitie weer te geven gegeven de **krachte van de ambtelijke organisatie**, dat men zo nodig extra investeringen aan de raad zal voorleggen. Omdat wethouder Van Erk heeft gesproken over het in de tweede tranche bieden van maatwerk zijn de **motie** en het **amendement** volgens zijn fractie overbodig en zal men **tegen stemmen**. Zijn fractie zal echter **instemmen** met de begroting. Wethouder VAN ERK merkt op dat men, alvorens men maatwerk gaat toepassen, eerst de maatregelen van het Rijk afwacht.

Mevrouw VAN ES is het ermee eens dat het sparen in de reserve toekomstige investeringen breder is dan alleen voor de **vo-scholen**. Wanneer de eerste investering voor de vo-scholen plaatsvindt wil haar fractie -omdat de bouw -en materiaalkosten momenteel 70% hoger liggen en er ook uit de reserve geput gaat worden voor andere zaken- **zekerheden** m.b.t. het tweede en derde gebouw. Men zal hierover in de komende week vragen indienen. Verder merkt zij op dat toekomstige investeringen in de begroting in de vorm van **reserveringen** moet gebeuren. Dit kan niet door een voorschot te nemen op raadsbesluiten die nog niet genomen zijn. De heer VAN DEN DOOL concludeert per interruptie dat mevrouw Van Es het idee wel steunt om **steviger te sparen** voor toekomstige investeringen, maar dit meer in algemene termen in een reserve te bestemmen. Mevrouw VAN ES bevestigt dit, zij kan echter niet inschatten wat dit gaat betekenen voor de vraag hoe deze reserve mag worden gebruikt. Tegen de tijd dat de het eerste voorstel voor de vo-scholen aan bod komt wenst haar fractie zekerheden over het vervolg daarvan te ontvangen. De heer BEZEMER merkt per interruptie op dat ook zijn fractie vindt dat er **concreet** iets moet worden voorgelegd waarover men kan praten. Hij vindt dat men hierop actie moet ondernemen en zich moet voorbereiden. Uiteraard kan dit in de vorm van een reserve en moet dit in de raad besproken worden. Mevrouw VAN ES vindt dit heel fijn om te horen, hoe concreter het wordt des te beter het is. Zij dankt de wethouder voor zijn de toezegging inzake grip op het dossier **DG&J**, volgens haar is er echter meer nodig dan alleen een route kaart. Haar doel is deze regeerperiode te komen tot grip op de financiën en realistische begrotingen.

Inzake de € 600.000,- voor **energiearmoedebestrijding** raadt zij aan heldere en controleerbare criteria voor de aanvragen te formuleren. M.b.t. de vraag inzake de **mantelzorgers** merkt mevrouw VAN ES op dat er ook een groep mantelzorgers bestaat die niet in beeld wil zijn en hecht aan hun privacy en vraagt zij het college hier rekening mee te houden. Ook de D66-fractie wenst (na de reactie van de VNG) te debatteren over de **asielopvang**. M.b.t. het **amendement en de motie** vraagt mevrouw VAN ES de OP-fractie deze in een later stadium (bij de volgende Kadernota) aan bod te laten komen. Tenslotte merkt zij m.b.t. de **aanpassingen aan de begroting** op dat dit veel werk vergt, begrijpt zij dat dit nog niet haalbaar is en steunt zij de oproep van de heer Bezemer dat alle fracties aanwezig zijn bij de **vergaderingen van de auditcommissie**. De heer VERWEIJ vindt per interruptie dat het in januari bij de gewijzigde begroting mogelijk moet zijn om aan te geven waar de belangrijke wijzigingen zitten. Mevrouw VAN ES vindt dit een goed idee. Op de vraag van de heer VAN DEN DOOL of het college volgens de D66-fractie de vrijheid heeft met de € 600.000,- aan de slag te gaan en **maatwerk** te bieden (en achteraf in relatie tot de doelen verantwoording af te leggen) of men vooraf **criteria** (zaken hoeven niet dichtgetimmerd te worden) moet stellen antwoordt mevrouw VAN ES dat zij er vanuit gaat dat er ook bij maatwerk bieden criteria zijn, zodat men willekeur kan voorkomen. Het maatwerk moet achteraf (en bij klachten) naar de raad en Rekenkamercommissie controleerbaar en te verantwoorden zijn. Wethouder VAN ERK merkt op dat in de beantwoording van de art. 40 vragen is gezegd dat de gelden gekoppeld aan de € 600.00,- / het maatwerk zorgvuldig en goed verantwoord zullen worden. Tegelijkertijd moet men aan de voorkant waken voor het ontstaan van heel veel bureaucratie, waardoor men in de praktijk niet toekomt aan het maatwerk. Hij zegt toe hiermee met wijsheid om te gaan en vraagt hiervoor het vertrouwen van de raad.

Inzake het **amendement** is de heer GRIMMIUS het eens met de strekking en de noodzaak voor de energiemaatregel, maar vindt hij dat men nog niet kan zeggen dat de reserve voor de coronamaatregelen niet meer nodig is. Als eventuele alternatieve oplossing noemt hij hiervoor de Eneco-gelden, maar wel stelt hij voor de **maatregelen vanuit het Rijk** af te wachten. Men zal het amendement om deze reden **niet steunen**. M.b.t. de ontwerpbegroting wenst zijn fractie vanaf 1 januari 2023 duidelijkheid te hebben voor de inwoners, verenigingen en ondernemers. Omdat men vanavond zaken vaststelt die misschien geen doorgang kunnen vinden en bepaalde zaken specifiek niet vaststellen, vindt hij niet dat men dit kan waarmaken. Deze handelswijze vindt zijn fractie onjuist en keurt men af. Omdat de begroting geen zekerheid biedt zal de GroenLinks-fractie -weloverwogen en niet lichtzinnig- **tegen deze ontwerpbegroting stemmen**. De heer BOERSMA geeft per interruptie aan deze keuze te betreuren. Op zijn vraag wat het college volgens de GL-fractie had moeten doen zodat men wel voor het voorstel kan stemmen antwoordt de heer GRIMMIUS dat de mogelijkheid om een begroting te wijzigen

terughoudend gebruikt dient te worden voor onvoorziene omstandigheden en niet voor 'politieke wensenlijstjes'. Verder staat nog niet alles wat men wenst te doen in de begroting en staan er zaken in die men misschien niet wil gaan doen. De heer BOERSMA merkt per interruptie op dat het collegeactieprogramma in maart wordt vastgesteld en **pas in de Kadernota wordt verwerkt en pas in de begroting van het jaar daarop** zichtbaar wordt, hetgeen resulteert in een veel langere periode van onduidelijkheid en het feit dat de investeringen het komende jaar nog niet kunnen plaatsvinden. De heer GRIMMIUS merkt op dat er dan voor de noodzakelijke plannen uit het collegeactieprogramma een begrotingswijziging is. M.b.t. tot de opmerking van de heer Boersma geeft hij aan dat men dan misschien harder hun best had moeten doen om de plannen voor deze begroting af te krijgen. Ook de heer BOERSMA vindt het jammer dat dit voor deze begroting niet gelukt is, maar dat hij dit -gegeven de omstandigheden- ook respecteert.

De heer SPITSBAARD vindt het jammer dat veel fracties het amendement/de motie op dit moment overbodig vinden. Hij vraagt hen om te wachten met het innemen van een standpunt tot na de beantwoording van hun vragen aan het college. M.b.t. de **lange termijneffecten** merkt hij op dat is bewezen dat het steunfonds van de overheid niet voldoende is gebleken en dat er vele gemeenten (Oss, Ede, Gouda, Enschede en Winterswijk, etc.) zijn die de lange termijneffecten wel zien en uit de bestemmingsreserve putten. Hij vraagt zich af of men wel oog heeft voor mensen in de maatschappij die in nood zitten. De heer VERWEIJ is per interruptie niet van mening dat er in Papendrecht niets wordt gedaan, ook in Papendrecht krijgen de mensen die dat hard nodig hebben **steun**, en dat het uit te voeren beleid nog beter in de gewijzigde begroting opgenomen zal worden. Wethouder VAN ERK is van mening dat de gemeente Papendrecht in een vroegtijdig stadium een mooi bedrag heeft vrijgemaakt. De heer SPITSBAARD vindt het m.b.t. de **€ 600.000,-** niet duidelijk dat deze ook bestemd is voor inwoners en merkt op dat er ook geen inkomenseis wordt gehanteerd. Wethouder VAN ERK zegt dat deze uiteraard ook voor inwoners bestemd is, hij noemt hierbij bv. het noodfonds i.s.m. de kerken. Op de vraag welke claims er uit het coronafonds (van 1,1 miljoen euro) zijn (dat men zou kunnen gebruiken voor de huidige noden) zal wethouder DE KEIZER schriftelijk terugkomen. De heer GRIMMIUS merkt per interruptie op dat de **kosten voor corona** in de toekomst nog op kunnen lopen en het belangrijk is een realistische reserve te houden. Op de vraag van mevrouw KARSO **waarom** men heeft overwogen **deze reserve** in te zetten en niet met een voorstel te komen om naast de € 600.000,- een extra bedrag uit de reserve te onttrekken antwoordt de heer SPITSBAARD dat er veel inwoners, bedrijven en ondernemers zijn die steun nodig hebben. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat het college de vrijheid heeft om **maatwerk te leveren** en daar waar de nood het hoogst is de € 600.000,- in te zetten en dat hij daarom op dit moment het **amendement overbodig** vindt. De

heer SPITSBAARD vindt het nog onduidelijk of dit ook beschikbaar is voor inwoners.

In antwoord op de vraag van de VOORZITTER of de PAB-fractie het amendement/de motie in stemming wil brengen geeft de heer SPITSBAARD aan dat dit het geval is.

Stemming amendement 4.A1 OP Bestemmingsreserve coronacrisis met een bedrag van € 1.093.000,- te wijzigen in bestemmingsreserve energiecrisis.

Aansluitend wordt het amendement met 3 stemmen (de heren Spitsbaard en Hardam en mevrouw Hoekstra) voor en 19 stemmen tegen **verworpen**.

Omdat het amendement is verworpen zal de motie niet in stemming worden gebracht.

Stemming voorstel Programmabegroting 2023.

Zonder verdere beraadslaging wordt met 4 stemmen (de heren Grimmius, Spitsbaard en Hardam en mevrouw Hoekstra) tegen en 18 stemmen voor **conform** het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

05. Sluiting.

Afsluitend noemt de VOORZITTER de remembrance day, die morgen om 11.00 uur zal plaatsvinden, aanstaande maandag de aanlichting van de bruggen en de bijzondere gemeenteraad aanstaande dinsdag. Niets meer aan de orde zijnde sluit zij de vergadering om 22.55 uur onder dankzegging aan eenieder voor diens inbreng.

De griffier

mevrouw M. Muijzer

De voorzitter,

mevrouw A.M.M. Jetten

Lijst met toezeggingen

1. Maatwerk

Portefeuillehouder Van Erk

De portefeuillehouder zegt toe dat men daar waar het noodzakelijk (en rekening houden met de maatregelen vanuit het Rijk) uiteraard bereid is maatwerk te bieden.

2. Spoorboekje voor de sportaccommodaties en woningbouw

Portefeuillehouder De Keizer

De portefeuillehouder zal de suggestie naast het al bestaande spoorboekje voor de vóscholen een **spoorboekje voor de sportaccommodaties en woningbouw** te maken mee te nemen.

3. Routekaart Jeugd

Portefeuillehouder Van der Borg

Op de vraag van de heer BOERSMA wanneer men de **nieuwe routekaart jeugd** om te komen tot beheersmaatregelen kan verwachten en wat hierbij de prioriteiten zullen zijn zegt de portefeuillehouder toe dat dit begin 2023 aan de orde zal komen.

4. Coronaclaims

Portefeuillehouder De Keizer

Op de vraag welke claims er uit het coronafonds (van 1,1 miljoen euro) zijn zal de portefeuillehouder schriftelijk terugkomen.

